

просвіта принесе і добробит народови. Настало одушевлене. Около сеї часті стали громадити що найліпші сили народні, робота ширшала, а з нею росла і самосвідомість народна, мимо того, що ті, котрі вивісили були прапор проти народний, старалися ся тому як найбільші ставити перешкоди. Треба лишило було й даліше в сім напрямі неутомимо і ревно поступати. Але велика політика не давала спокою і сїй часті інтелігенції, тим більше, що они в роботі дотеперішніх політиків виділили шкоду для народу; она стала отже уважати себе природною наслідницею дотеперішніх політиків і задумала взяти політичний провід народу в свої руки. Вибрали до того досить догідну пору і зроблено то заснованем політичної часописи „Діло“. Від сїї пори зачинається в другій часті нашої суспільності політиковане на більші розміри.

Чи вже в самім початку виступленя сїї часті нашої суспільності тактика політична була добра чи зла, того не хочемо розбирати, але фактом є, що нові політики держалися давніх — чи не уміли чи не уважали за потрібне взяти діло у власні руки, в то не входило — і аж тепер розпочалось політиковане на добре, на не бувалі у нас доси розміри. Ми стали політикувати між собою, у себе дома, і поза домом, а тимчасом на полях просвітнім і економічнім настала застоя. Часть наших наймолодших сил одушевлена поволі гадками із заходу, а знецінена внутрішніми сварками, а скажімо отверто, може більше поступованем одиць супроти одиць, почала вказувати на безхосеність політиковання і взяла собі за програму роботу на полях економічнім. Але й та третя частина нашої суспільності на ділі не взяла ся за роботу економічну лиши політиковане, хоч на свій лад так само як тамті другі і так настали п'яниніші політики. Всі політикували, а робити не було кому. Роботи не було слідно а серед широких мас цілої суспільності почало рости загальне невдоволене.

Настав загальний заколот серед цілої суспільності, настали сварки і колотнечі, піддерживані ще й роздувані тенденційними представленнями фактів, або просто таки ширенем ложних вістей, клевет, та всіляких сплетней прасою. Нові політики, що стояли по стороні „Діла“ і давні, вигодовані „Словом“ та „Проломом“, держалися все ще разом, але відносини між ними, особливо же у Львові, що відтак

причини журити ся. Отже в добром настрою накладає на себе плащ, цілує на прашане тверду, спрацьований рукою матери і виходить — на баль.

Не був то справді ніякий баль, хоч таким здавався в очах новика, але звичайний вечірок, і то вечірок для самої лише молодіжі — без приготовань і виставності. От! — сказала собі пані Бальська — треба би в карнавалі „щось“ урядити для дітей. Пан Бальський прирік, що не буде на перешкоді і винесе ся на цілий вечір в дому до поварні, що вирочім звик він був робити що дія, не оповідаючись перед тим жінці. Вацко запрошив двох товаришів, з котрими жив найлучше, Гусаковського і Розпицького, Фльорка дві свої приятельки з пенсії, Гандзю і Льорцю. Можна буде устроїти навіть контреданса, бо четверту пару може становити далекий свояк Ясьо, телеграфіст, і Казя, середиша донька панства Бальських, дванадцятилітній підросток. Гандзя прийде з мамою, котра грає на фортепіані. А подадуть гербату, будженипу і трохи тістечок.

Хоч у Гусаковського настрій добрий, та коли тілько вступив у браму дому панства Бальських, починає его обнимати якісь неспокій, звичайний при кождім першім виступі. На сходах Гусаковський тратить не лише весь свій добрий настрій, але навіть немило ему чогось.

Перший раз в житті... в товаристві висшої сфері... пригадує собі ради Розпицького, хлопця бувалого в світі: „насамперед до господині дому...“ Та певність перших кроків додає ему трохи відряди, та мимо того підноситься ся по сходах помалу, тяжко, як би ніс великий тягар.

Дзвонить.

відбувало ся і на провінції, були вже того рода, що не могли дальше устояти. Сторонники давніші „Слова“, а опісля всіляких „Проломів“ виступали агресивно, безпощадно; сторонники „Діла“ були як і нині податливі, хоч в них нераз аж вся кров бурилась. Ми певні, що коли-б свого часу давні політики були прийміли теперішнього пос. Романчука та ще когось з противної сторони в члени „Народ. Дому“, то було-б далеко скоріше прийшло до консолідації як тепер на з'їзді мужів довіря і по ним; а з другого знов боку єсмо так само певні, що півіть по довершенні консолідації останеть пос. Романчука вступ до „Народ. Дому“ „воспрещен“.

Під впливом сих відносин, особливо же, як то собі добре пригадуємо під впливом голосів з провінції — не один з тих, котрі тепер каже, що на провінції можна з „тамтими“ згідно працювати для народу, коли се прочитає, пригадаємо собі, як він свого часу парісав і доказував, що „з тамтими“ годі що зробити, бо они рішучо противні ідеї народній та ідуть на осліп за директивою зі Львова — зродилася у сторонників „Діла“ гадка окремої і самостійної акції політичної, чого доказом засноване окремого товариства політичного, а так само — як ми то вже раз сказали: тут ще раз повтаряємо — гадка війти в контакт з правителством. Чи так само й правителство шукало контакту, сего не знаємо.

Оттак представляє ся нам загально вся наша діяльність політична аж до 1890 р. коли по довголітній борбі ясна правда видобувалася з хаосу знов на верх і коли по проголошенню народної програми руску справу виведено на чисту воду.

Рада державна.

Вчораці засідане Палати послів відбулося при слабій участі послів. Зверифіковано вибір кількох послів а між ними і вибір пос. о. лат. об. Пастора, против него вибору промагая пос. Пернерторфер опираючись на якісі протесті, котрі по промові референта пос. Бікса відкинено. По сім настушила дебата над петицією 118 інтересентів з Галичини в

— Чи панство дома? — питав слуги, що отворила ему двері.
— Дома — відповідає слуга.

Гусаковський зпимає в передній комнаті помалу з себе плащ. Крізь недімкнені двері від сальону входить пасмо ясного съвітла і змішаний, голосний гамір. Се ясне съвітло і той змішаний гамір відбирають ему послідну крихту відваги.

Не знає, що має почати. Поправляє мундур, розписає і запипає гузики і не може рішити ся пхнути ті двері перед собою. Але-ж треба раз конче щось зробити. Кладе руку на клямку... Стало ся....

Вацко спостерігає свого товарища, котрій, зовсім збитий з розуму, при порозі кланяє ся низенько пілому зборови, підбігає до него, бере его за руку, веде до матери і представляє:

— Мамо, мій товарищ, Гусаковський.

Гусаковський цілує відтак паню Бальську в руку.

Всі вже зійшли ся, тілько Розпицького нема. Вацко представляє Гусаковського панючкам, потім своякови, Ясьови, котрій кілька слідчих поглядів кидає на сподівлений мундур гімназиста.

По тій церемонії Вацко відходить і сідає біля панни Льорцї, з котрою, видко, перервав незвичайно інтересну розмову.

Гусаковський станув недалеко фортепіану, спер ся о стіну, як о спасене, і водить довкола очима, хоч мимо сїї енергічної операциї небогато бачить. Найперше здає ся ему, що свояк Ясьо, молодець з гарно вилізаною гривкою і з новісеньким, в стані обтислім мундурі телеграфіста, приглядає ся ему якось глумливо; потім здає ся ему, що ті шепоти, переплітані усміхами і поглядами, що їх кидає в его стіору Фльорця і Гандзю, відносять ся певно до

справі полекші для торговлі безрогами. Петицію сю реферував пос. Країнський і домагав ся передання її правительству доувзгляднення. — Пос. Менгер звернув увагу на то, що на случаї зміни істнучої нині системи контумазійної правительство німецьке могло би всічас відкликати право імпорту. На внесене пос. Відерсперга передано петицію комісії для зарази худоби. — Пос. Лянг і товариши інтерпелювали правительство в справі дешевої продажі солі для худоби. — Посли Пернерторфер і Кронаветтер інтерпелювали правительство в справі страйку робітників при фабриках газу.

Слідуюче засідане назначено на четвер. В кругах посольських говорять, що генеральпа дебата бюджетова потягнється через три дні а відтак розпочне ся сменчильна дебата, під час корої буде висунена також нарада над угодою торговельною з Румунією. Перед дебатою над законом фінансовим має ще відбути ся дебата над предложеннями валютовими.

Вчера роздано межі послів спровадані комісії бюджетової о бюджеті на 1894 р. Справа відноситься констатує постійне обнижування надвишки і зазначує, що потреба конче держати рівновагу в бюджеті і для того не можна додати ся скорого зреалізовання многих жадань на полях культурнім, суспільнім і економічнім.

Предсідателем Кола польського має на певно стати пос. Залескій, а віцепредсідателем один з трох послів: гр. Авт. Водзіцький, Адам Енджеїович або др. Пінінський.

Перегляд політичний.

Закон краєвий в справі зміни округа презентаций повітових в Чесанові і Яворові одержав Найвищу санкцію.

Е. Ексц. Віреосв. Митрополит Сильвестр Сембраторович приїхав вчера до Відня.

В молодоческім таборі настав, здає ся, рішучий перелом. З Пільзна доносять іменно, що молодочеський посол Шварц на зборах своїх виборців висказав переконання, що життя кабінету коаліційного буде мабуть довга. Опозиція проти правителства, котрого „касі“ нена-

њого.... Він червоніє ся, потім відкашлює, щоби шобудь робити. Рівночасно спирає ся сильніше о стіну, як би хотів в мур залисти.

Нічого не знає, що має почати зі свою особою, з руками, з очима. Озирається то сюди, то туди, стрічає погляди, звернені на себе. То завдає ему якось незрозумілої, а таки пекучої прискорості.

Чує, що всі єго обсерують кромі Вацка і Льорцї, котрі сидять окремо на малій канапці під вікном і ведуть дуже цікаву розмову.

Ох! той Вацко! Хот би він підійшов, на хвилинку лише, і промовив до Гусаковського, додав ему якось відваги.

Але от входить Розпицький....

Гусаковському відразу значно легше на серцю; інстигітивно чує, що та загальна цікавість, котрої поталою був доси, звернула ся в інший бік.

Який то бувалий чоловік сїї Розпицькій! Як він уміє найти ся, кланятися ся, витати ся, ходити... У тім домі він перший раз, так як і Гусаковський, та як свободно він поводить ся, немов у себе в дома.

До того хлопець з нього пристойний, звінний, стрункий, білявий, з чолом високим, гарним, волосем мов лен, очертами правильними як у гіпсового моделю до рисунків.

Панни знов щось шепочуть до себе, але то шепоти мабуть інші, як ті... попередні...

Мама Гандзю сідає до фортепіану... по хвилині пливуть по сальоні довгі, сумні тони вальця. Рівночасно на підлогу пускають ся парами Ясьо з Гандзю і Вацко з Льорцею.

Гусаковський знову набирає помалу добре настрою і все під тою самою стіною слідить за танцючими.

рушені і котрого збройна сила не єсть загрожена", не належить зовсім до річій легких. Молодоческа опозиція повинна вже піні так уладити ся, щоби слідуючий кабінет міг взяти під розвагу жадання Чехів. Предсідатель зборів бурмістр Петак заявив знов, що погрози і чванливі оклики не принесуть народові зовсім ніякої користі та що треба станути на грунті неутомимої і честної праці. Збори ухвалили в тім дусі резолюцію.

З Петербурга доносять, що вінчане царської доночки вел. княж. Ксенії відбудеться в червні с. р.

В Сербії маємо для відміни знов новий кабінет. Міністер скарбу Миятович подав ся був з причин особистих до дімісії, а вслід за тим подав ся до дімісії і цілий кабінет Сімича. Новий кабінет утворив дотеперішній міністер справ внутрішніх Николаєвич.

Новинки.

Львів дні 4 цвітня

— **Іменовання.** Асистентом початковим іменованій Маріян Шалай у Львові; Сильвестер Ходолі і Едмунд Гертен офіціялами при висім Суді кр. у Львові.

— **Краєва Рада шкільна** оголосила що з роком шкільним 1894/5 будуть устроєні за дозволом Міністерства просвіти курси для учителів народних, що скочать складати іспити кваліфікаційні до виділових школ. Один такий курс буде отворений в Кракові при гімназії с.в. Анні в першім півріці 1894/5 року і буде обімати математику, історію природи, фізику, хемію і рисунки геометричні, а другий курс устроїть ся в другому півріці 1894/5 р. при державній школі промисловій у Львові і буде обімати математику, рисунки вільнооручні і геометричні та каліграфію. Число фреквентантів кожного з тих курсів буде вносити 40. Подана о припинені на ті курси треба вносити до 1 мая. Кождий кетент має предложить заявлене, що обов'язує ся обійтися посаду

Вацко танцює спокійно поважно. Високий, худий, смагливий брунет становить дібралу пару з Льорцею, гарною брунеткою з церою білою, рожевими румянцями на лиці і поглядом лагідним та солодким.

Свояк Ясьо старає ся танцювати з шиком. Не впадає в темпо вальца, все то звільнєє его западто, то знов крутить ся за скоро; від часу до часу запятали бе об себе. Гандзя не гарна. Худа, нерозвинена, молодша від товаришок, здає ся старшою задля лица, якоє остро зачеркненого, блідого і хоровитого...

Вкінци пускає ся у вир танцю і Розпшицький, поважно поклонившись Фльорци, пятнайцяти-літній панночці з лицем звичайним, у котрої вже тепер видно нахил до набуття жирності.

Пані Бальська, переходячи через сальоник, питала Гусаковського, що без упину підпирає стіну:

— Ви не танцюєте?

— Ні, прошу пані.

Через ціле своє жите не подумав Гусаковський, що танець то знане, конче потрібне для чоловіка. Аж тепер ся недостача стала перед ним в цілій своїй грізності.

— Ти не танцюєш? — питав мимоходом і Вацко.

— Ні.

— Шкода.

О, вжеж! шкода! Він сам то чує. Чує тим сильніше, що здає ся єму, що панночки, коли сидять на кріслах і остуджують ся хусточками, роблять єму згірдні закиди: "Як би ви вміли гуляти, пане Гусаковський, то не сиділа би я тоді, коли моя товаришка танцює".

— Ви не танцюєте? — питав свояк Ясьо.

— Ні.

в тій школі пяти-або шестикласовій, для котрої його краєва Рада школи призначить. Приняті на курс одержать ізвірчну відпустку і відповідну субвенцію на покрите коштів подорожі і удержані в Кракові.

— **Зміна прізвища.** Старшому учителеві з Олешич старих, Осипові Буркові, позволило Памістництво звати ся на будуче Воленьким.

— **Московське товариство ім. Шевченка.** Недавно подали ми звістку, що в Петербурзі, з ініціативи Білоруса академика штук красних Микешіна, завязується общество імені Т. Шевченка з філіями в Київі і Харкові, а статут підписаній і сенаторами, акторами, педагогами і публіцистами, поданий уже до міністерства справ внутрішніх. Против основання сего товариства виступила часопис "Кіевлянин", бачучи в нім пропаганду українофільську. Але видно, що її між самими Українцями нема симпатії до сего діла "україно-філів" петербургских. (Українець а українофіл — не все одно. Українофіл любить все, що українське, але по українськи не хоче писати і говорити, а правдивий Українець вірить у самостійність свого народу). В остатнім вищук львівської "Правди" (за місяць марець) подибуємо допись з Петербурга, в котрій дописуватель (Українець — не україно-філ) рішучо виступає проти такого товариства, а се з той причини, що товариство маючи після статута заводити школи на Україні з викладовою мовою російською, іменем Шевченка розширювати буде "обручені". Дописуватель довідав ся, що коли укладали статут товариства, де-хто з молодих домагав ся, аби в статуті було сказано, що в школах і відчитах "общества імені Шевченка", буде також і мова Шевченкова, але старі україно-філи і молоді "радикали" відкинули се домагане. (Мабуть для того, що міністерство певно відкинуло статут. — Ред.) Звістно, коли-б така постанова о мові була ухвалена і затверджена урядом, каже дописуватель; — то би можна було широ новити товариство, а без него виходить оно якоє погано, непатріотично. Чи справді личить оно чесним Українцям в школах народних на Україні провадити общеруску мову, значить і "обручені"? Говорять також, що се товариство має налагдувати діяльність львівського товариства ім. Шевченка. Можна сумнівати ся, чи то Москавлям удасть ся.

— **Льосовання.** При тягненю льосів державних з 1854 року призначена головна виграна 100.000 зр. на серію 1977 ч. 37, друга виграна 10.000

зр. призначена на сер. 751 ч. 40. — В тягненю льосів Рудольфа головна виграна 150.000 зр. призначена на с. 926 ч. 44, друга виграна 3000 зр. на с. 3716 ч. 27, третя 1200 зр. на с. 1693 ч. 271. — При тягненю віденських льосів комунальних головна виграна 200.000 зр. призначена на с. 1993 ч. 57, друга 20.000 зр. на с. 34 ч. 79, третя 5000 зр. на с. 1609 ч. 23. — Головна виграна тисанських льосів в сумі 100.000 зр. призначена на с. 1453 ч. 83.

— **Зміна властителів.** Добра Бруспо нове, обіймаюче 1022 моргів землі, положені в повіті чесанівському, купив від п. Емілії Зезулькової і. Ст. Вялобжескій зі Скла.

— **Жите по читальніх.** З Городниці пишуть: У нас відбулися загальні збори читальні для 4 марта в льоках читальні у ч. Якима Стефурака. Збори відкрив о. Євгений Проекурницький бесідою, в котрій представив коротко розвій просвітній Русинів від часів Маркіянових аж до нині і вказував, що селяни рускі по приміру інших мусить бути просвіченими, щоби люд прийшов до ліпшого гаразду, бо він становить головне ядро народу. При кінці тоді бесіди зібрали відсьвівали многая літа Г. Вел. Ісаареви. Потім настушили відчити, сльови хору і декламації. Відчитів було два: Ів. Живачівський відчитав "Без пралі не будуть колачі", а Ілько Буковський "Праля солодить жите чоловіка". Хор на чотири голоси відсьвівав пісні: "Де єсть руска вітчина", "Щастя нам Боге", "Сонце ся сковало" і "Чому Русин плаче". Декламували: Ів. Живачівський "Мадея" Вагілевича, а Франко Ковальський "Гей чого ми замкурились" стих господаря Дмитра Гавrilovого. По принятію справа здана касиера і бібліотекаря — приступлено до вибору нового виділу. До виділу увійшли: о. Євг. Проекурницький голова, Ів. Живачівський заступник голови, Мих. Власій секретар, Мих. Лукавецький касир, Ілько Буковський бібліотекар, Франко Ковальський контролер, а Мих. Бачинський і Семен Лукавецький заступники виділових. Відтак по красній промові о. голови, захочуючої до просвіти і поступу, зібрали однодушно ухвалили перемінити читальню на читальню "Просвіти", а на закінчене загальні збори відсьвівали "Днес я пора і той час" і "Ще не вмерла Україна".

— **Пошукує місця** півець церковний, селянин, нежонатий, добре обізнаний з Ірмоліоном і уставом церковним, чоловік молодий, літ 25, тверезий і моральний. Адреса: Николай Лутчин в Грушові, поча в місци.

ТЕЛЕГРАМИ.

Будапешт 4 цвітня. Засідання парламенту відрочено аж до 9 с. м.

Франкфурт 4 цвітня. Після Frankf. Ztg. мав король данський запросити царя і цісаря Вільгельма до себе знагоди срібного весіля наслідника престола.

Нью-Йорк 4 цвітня. Зачувати, що правительство бразилійське задумує конфіскувати майно всіх, що робили або підпирали революцію.

Надіслане.

Лікар внутрішніх слабостей 31

Др. БОЛЕСЛАВ МАДЕЙСКИЙ

б. елев асистент клін. лік. унів. крак. по кілька річних студіях в Берліні і Відні
ординує від 3-5 ул. Міцкевича Ч. 6.

Без операції і без лікарств! 37

Радикальна і певна поміч для терніячих на руптуру

М. Фрайліх

бандажист-специаліст. Львів ул. Шпитальна ч. 4 а.

За результатом відвідує Адам Кроховецький.

(Дальше буде).

Запаміті

тутки неклеєні

НЕМОЙОВСКОГО

розсліджені через міське Ля-
бораторію можна дістати
у всіх трафіках. 26

Агенти на продаж уставама
доволівних **Льосів**
на рати на високу провізію, а
при відповіднім заломанням ся
знайдуть поміщене. Оферті під
адресою: Hauptstädtsche Wechsel
Stuben Gesellschaft Adler et Comp.
Будапешт заложене в році 1874.
24

Інсерати

(„оповіщення приватні“) як
для „Народної Часописи“
так також для „Газету Львів-
ської“ приймає лише „Бюро
Днівників“ **ЛЮДВИКА**
ПЛЬОНА, при улиці Кароля
Людвіка ч. 9, де також зна-
ходить ся Експедиція міс-
цева тих газет.

ДЛЯ РУСКИХ ПАНЬ

вийшли з друку

Практичні Приписи

Печена тіст съяточных

в язиці рускім

ФЛЬОРЕНТИНИ і ВАНДИ

39 містать:

Найновіші досьєвідчені приписи
на Баби і Бабки — Баби ліжеві
українські — Колачі — Добірні
Пироги дріжджеві і т. н.

Знамениті Пляцми, як: дам-
левий Нугат — Дуже добрий Пля-
цен оріховий роблений в неяваний
досі спосіб і перевиншаючий всі
добротою. — Пляцен англійський в
мигдаловою масою і т. п.

Знамениті мазурки, як: в бакалії
мігдалові в виміні воді цукоркові
Ріжківські Торти: помадковий
надзвичайно добрий — Люкри —
Марія — Малівими дуже добре
по горізонті — Зефіри і т. п.

Ціна 70 кр.

По пересланню переказом **76 кр.**
загоджується перес. луку франко.
Друкарня В. Манецького
Львів, ул. Коперніка ч. 7.

КОНТОРА ВІМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і спродає

ВСЯКІ ЕФЕКТИ І МОНЕТИ

по курсі деннім найдокладнішім, не числячи жадної провізії

Яко добру і певну льокацію поручає:

4½% листи гіпотечні

5% листи гіпотечні преміовані

5% листи гіпотечні без премії

4½% листи Тов. кредитового земс.

4½% листи Банку краевого

4½% пожичку краєву галицьку

4% пожичку пропінаційну галицьку

5% " " буковинську

4½% пожичку угорської желязної до-

роги державної

4½% пожичку пропінаційну угор-

ську

4% угорські Облігациї индемнізаційні,

котрі то папери контора віміни Банку гіпотечного всегда купує і продає

по цінах найкористніших.

Увага: Контора віміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих
всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також
купони за готівку, без всілякої провізії, а противно замісцеві лі-
шень за відлученем коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купо-
нових, за зворотом коштів, котрі сам поносять. 1

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади комінкові. Ком-
плетні урядження для стаєн і обор.

На ждане висилася катальоги.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файгель
у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

ГАЛИЦЬКИЙ

КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4½% на рік.

Бюро оголошень і днівників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ

поручає

найновіште патентоване начине кухонне з вні гальванічно нікльо-
ване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалею.

До набуття у Вана Шумана у Львові

площа Бернардинська і у всіх більших торговлях зеліза.

Поручає ся

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЬЕРА** у Львові

З друкарні В. Лозинського під зарядом В. І. Вебера.